

Druk nr 2530

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Unii Lubelskiej (druk nr 2516).

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 33a ust. 2 regulaminu Sejmu - po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierował w dniu 8 maja 2018 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 9 maja 2018 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 9 maja 2018 r.

Przewodnicząca Komisji
Sprawozdawca

/-/ Elżbieta Kruk

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2018 r.

w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Unii Lubelskiej

W 1569 roku w obecności króla Polski, wielkiego księcia litewskiego Zygmunta Augusta na sejmie walnym w Lublinie został podpisany akt realnej unii polsko-litewskiej. Dwa państwa: Korona Królestwa Polskiego i Wielkie Księstwo Litewskie powołały tym aktem „jedno nierozdzielne i nieróżne ciało” – Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Przetrwała ona ponad 200 lat, a unicestwiły ją dopiero połączone siły trzech zaborców.

Profesor Władysław Konopczyński pisał: „Nigdy w dziejach odrębne narody nie zawarły trwalszego ślubu przy mniejszym zastosowaniu nacisku. Stało się wedle życzenia setek tysięcy, z ujmą tylko dla garści uprzywilejowanych i dla ich pychy. Musiano odczuć i w oderwanym Połocku, i w Smoleńsku, i w stolicach wszystkich państw, że tu zaszła nie drobna zmiana administracyjna (...), ale akt wielkiej dziejowej doniosłości. (...) Już po roku mogła Europa odróżnić polską metodę uniowania od moskiewskiej Iwana, który swym nowogrodzianom wybijał z głów wszelki pociąg do polskości tysiącami bezprzykładnych kaźni”.

Unia polsko-litewska zawarta w Lublinie była jednym z najdonioślejszych wydarzeń stulecia, nie tylko dla połączonych nią krajów, ale dla całej Europy Środkowo-Wschodniej. Jej skutki wykraczały daleko poza znaczenie polityczne czy gospodarcze. To akt, który złotymi literami zapisał się w historii i kulturze narodów Rzeczypospolitej. „Unia lubelska jest jednym z najjaśniejszych promieni w dziejach polskich, bo stwierdzała na nowo, że nie najazdami, nie zaborami, ale wzajemną przyjaźnią rozszerzało się i potęgniało państwo polskie, łącząc równych z równymi, wolnych z wolnymi” – przypominał prof. Feliks Koneczny.

Zawarcie Unii Lubelskiej nabiera dziś jeszcze innego znaczenia. Zwracał na to uwagę św. Jan Paweł II. W 2003 roku podczas spotkania z rodakami zgromadzonymi na

placu św. Piotra z okazji 25-lecia pontyfikatu podkreślił, że Polska zawsze stanowiła ważną część Europy i „dziś nie może wyłączać się z tej wspólnoty, która wprawdzie na różnych płaszczyznach przeżywa kryzysy, ale która stanowi jedną rodzinę narodów, opartą na wspólnej chrześcijańskiej tradycji”. W słynnym zdaniu: „Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej” zobowiązał nas do aktywnego budowania wspólnoty ducha w oparciu o wartości, które pozwoliły przetrwać dziesięciolecia programowej ateizacji.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu aktu z 1569 roku dla naszej Ojczyzny oraz dla Europy, ustanawia rok 2019 Rokiem Unii Lubelskiej.